

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови науково-методичної ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА

23.02.2022

03-10-81S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Організація роботи служби охорони праці		organization of the labor protection department
Шифр за ОП	ППс.24	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security
Спеціальність цивільна безпека	263	Speciality Civil security
Освітня програма: охорона праці		Educational Program: Labour protection

м. Рівне -2022

Силабус освітньої компоненти «*Організація роботи служби охорони праці*» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «*Охорона праці*», спеціальності 263 «*Цивільна безпека*». Рівне. НУВГП. 2022. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/12143>

Розробник силабусу: *Довбенко Тетяна Олександрівна, канд. техн. наук, доцент, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 10 від "08" лютого 2022 року

В.о. завідувача кафедри: *Кухнюк Олег Миколайович, . канд. техн. наук, доцент*

Керівник освітньої програми *Шаталов Олександр Сергійович, Канд. с-г наук, доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ «Будівництва та архітектури»
Протокол № 4 від "22" 02 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Макаренко Руслан Миколайович, канд. техн. наук, професор.*

СЗ №-1157 в ЕДО НУВГП

Попередня версія силабусу (вказати шифр) _____

© Довбенко Т.О.,
2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	2021-2022, 8 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	22 години/2 години
Практичні заняття:	20 годин/12 годин
Самостійна робота:	78 годин/106 годин
Курсова робота:	9 годин/ 16 годин
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Довбенко Тетяна Олександрівна, доцент, канд. техн. наук, доцент.

Вікіситет

вказується URL: <http://wiki.nuwm.edu.ua/>

ORCID

Як комунікувати

t.o.dovbenko@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні знання та практичні навички в системі законодавчої та нормативної бази, експлуатаційної і ремонтної документації, будівельних норм, санітарно-гігієнічних правил, фізіології, психології, економіки й організації виробництва, а також актів з охорони праці підприємства тощо.

Вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективної організації та координації роботи з охорони праці і виробничої санітарії, контролю за станом охорони праці, складання планів, навчання працівників безпечним методам праці, проведення профілактичних заходів тощо.

Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4635>

Компетентності

ПК-16 – здатність до розуміння, організації і аналізу діяльності системи управління охороною праці на суб'єктах господарської діяльності;

ПКс-22 – здатність здійснення контролю за дотриманням у підрозділах підприємства законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці, враховуючи особливості пожежної та техногенної небезпеки об'єкта, виробничих процесів, вимоги 10 чинних нормативних документів в умовах виробництва;

ПКс-24 – здатність визначати ризики небезпек, складати карти професійних ризиків, застосовувати міжнародні стандарти щодо аудиту та системи керування охороною праці на підприємстві.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН-12 – застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, охорони праці у практичній діяльності;

РН-20 – організувати роботу служби охорони праці на підприємствах в організаціях, установах не залежно від форм власності та виду економічної діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекційні заняття – 22 години;

Практичні заняття – 20 годин.

Теми лекційних занять:

Тема 1-2 (4 години). Принципи організації діяльності служби охорони праці суб'єкта господарювання:

- 1.Склад служби охорони праці відповідно до Класифікатора.
2. Кваліфікаційні вимоги до спеціалістів служби охорони праці.
- 3.Основні завдання служби охорони праці.
- 4.Функції служби охорони праці.
- 5.Права працівників служби охорони праці.

Тема 3 (2 години). Імперативи та інноваційні методи забезпечення гідної праці:

- 1.Міжнародні підходи у формуванні гідної праці.
2. Конституційні засади охорони праці в Україні.
3. Законодавча та нормативна база України з охорони праці.

Принципи державної політики з охорони праці.

4.Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів.

5. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Тема 4 (2 години). Управління охороною праці суб'єкта господарювання.

1. Інтегровані системи управління охороною праці: моделі, принципи, підходи.

2. Концепція (політика) охорони праці в на підприємстві, в організації, установі.

3. Порядок розбудови і впровадження системи управління охороною праці.

Тема 5-6 (4 години). Функціонування служби охорони праці:

1. Розроблення комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці суб'єкта господарювання.

2.Структура оформлення та зберігання документів служби охорони праці: звіти, накази, плани тощо.

3. Методика розробки інструкцій. Перегляд інструкцій з охорони праці.

4. Медичні огляди працівників: мета, види, періодичність проведення, контроль.

5. Проведення атестації робочих місць за умовами праці та внутрішнього аудиту.

6. Проведенням ідентифікації та декларуванням безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.

7. Порядок видання нарядів-допусків та проведення цільового інструктажу.

8. Забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та

іншими засобами індивідуального захисту, мийними та знешкоджувальними засобами.

9. Організація робочих місць відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці.

10. Наданням працівникам пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці.

Тема 7 (2 години). Актуальні питання навчання працівників службою охорони праці:

1. Порядок проведення навчання з питань охорони праці.

2. Комісії з перевірки знань з питань охорони праці. Склад, повноваження, результат роботи.

3. Порядок проведення вступного інструктажу службою охорони праці. Програма вступного інструктажу.

4. Організація проведення контролю первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів.

5. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці: навчання посадових осіб та інших працівники, безпосередньо зайнятих на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі.

Тема 8 (2 години). Аналіз розвитку інцидентів. Розслідування нещасних випадків:

1. Причини формування травматичних наслідків та професійних захворювань.

2. Вплив умов праці на формування травмонебезпечних ситуацій. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності у формуванні травмонебезпечних ситуацій.

4. Актуальні питання розслідування інцидентів: вимоги до основної причини нещасних випадків та до розробки заходів запобігання настанню нещасних випадків, критерії пов'язання нещасного випадку з виробництвом, контроль за об'єктивністю розслідування, проблемні питання під час проведення розслідування нещасних випадків.

5. Страхові виплати потерпілим та членам їх сімей в результаті настання нещасного випадку пов'язаного з виробництвом.

Тема 9-10 (4 години). Організація проведення контролю службою охорони праці підрозділів суб'єкта господарювання:

1. Організація адміністративно-громадського (оперативного) контролю за станом охорони праці.

2. Контроль за виконанням заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходами, спрямованими на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

3. Контроль за своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування. Стан запобіжних і захисних пристроїв, вентиляційних систем.

4. Контроль за організації робочих місць відповідно до

нормативно-правових актів з охорони праці.

5. Виконанням приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці та поданням страхового експерта з охорони праці.

Тема 11. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях:

1. Актуальні питання охорони праці в наукових дослідженнях
2. Соціальні та економічні аспекти вдосконалення системи управління охороною праці.

Теми практичних занять:

Тема 1 (2 години). Вивчення документації щодо створення служби охорони праці суб'єкта господарювання: накази, положення, посадові інструкції, плани роботи.

Тема 2 (2 години). Документообіг в системі управління охороною праці.

Тема 3 (2 години). Аналіз та розробка документації щодо навчання працівників суб'єкта господарювання за участю спеціалістів служби охорони праці: накази, положення, план-графік, протоколи, журнали тощо.

Тема 4 (2 години). Розробка інструкцій з охорони праці.

Тема 5 (2 години). Опрацювання матеріалів щодо порядку забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального захисту: накази, положення, особисті картки .

Тема 6-7 (4 години). Вивчення та складання документів щодо організації робіт з підвищеною небезпекою: переліки, накази, положення, посвідчення, журнали реєстрації.

Тема 8 (2 години). Аналіз матеріалів щодо проведення медичних оглядів: акти, накази, списки, карти

Тема 9-10 (4 години). Вивчення документації щодо контролю службою охорони праці відповідних підрозділів: графіки, акти, положення, журнали. Складання приписів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- формування економічної компетентності шляхом оцінки соціальної та соціально-економічної ефективності охорони праці;
- уміння вдосконалювати систему менеджменту охорони праці з позицій соціальних та економічних аспектів охороною праці;
- набуття комунікаційних якостей при управлінні персоналом;
- оцінка соціально-економічних ризиків суб'єкта господарювання та прийняття рішень щодо їх мінімізації або ліквідації;
- визначення ефективності заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і профзахворювань;

Форми та методи навчання

Методи навчання – демонстраційні.

Технології навчання – імітаційні та неімітаційні, застосування практичних та навчальних кейсів.

Засоби навчання - комп'ютерні та мобільні системи і мережі, мультимедійний проектор.

Порядок та критерії оцінювання

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (практична складова 60 балів, модульна складова 40 балів). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних видів робіт (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання **екзамену** здобувачу вищої освіти необхідно набрати не менше 60 балів, виконати практичні заняття та здати модульну складову у вигляді комп'ютерного тестування. Структуру та вміст контрольних питань та завдань визначає викладач керуючись діючих нормативних документів університету.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за темами навчальної дисципліни

Назва теми	Бали
1. Практичні заняття	
Тема 1 (2 години). Вивчення документації щодо створення служби охорони праці суб'єкта господарювання: накази, положення, посадові інструкції, плани роботи	6
Тема 2 (2 години). Документообіг в системі управління охороною праці	6
Тема 3 (2 години). Аналіз та розробка документації щодо навчання працівників суб'єкта господарювання за участю спеціалістів служби охорони праці: накази, положення, план-графік, протоколи, журнали тощо	6
Тема 4 (2 години). Розробка інструкцій з охорони праці	6
Тема 5 (2 години). Опрацювання матеріалів щодо порядку забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального захисту: накази, положення, особисті картки	6
Тема 6-7 (4 години). Вивчення та складання документів щодо організації робіт з підвищеною небезпекою: переліки, накази, положення, посвідчення, журнали реєстрації	12
Тема 8 (2 години). Аналіз матеріалів щодо	6

проведення медичних оглядів: акти, накази, списки, карти	
Тема 9-10 (4 години). Вивчення документації щодо контролю службою охорони праці відповідних підрозділів: графіки, акти, положення, журнали. Складання приписів	12
Разом за поточною складовою	60
2. Модульна складова	
Модульний контроль №1	20
Модульний контроль №2	20
Разом за модульною складовою	40
Всього	100

Оцінювання курсової роботи відбувається за 100 бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Захист роботи	Сума балів
До 60 балів	До 40 балів	100
Вступ – до 5 балів, розділи основної частини – до 35 балів; висновки і пропозиції – до 10 балів; список використаних джерел – до 5 балів; додатки – до 5 балів	Своєчасне надання роботи на перевірку – до 10 балів; Захист роботи – до 30 балів	

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

✓ Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ №168 від 04.04.2016р) <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty> – описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів; критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;

✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <http://ep3.nuwm.edu.ua/5040/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування – регламентує порядок проведення

семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування;

✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty> – описує зміни, доповнення та уточнення до Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;

Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р)

<http://er3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси.

Поєднання навчання та досліджень

Під час вивчення дисципліни студенти можуть залучатися до написання тез-доповідей для опублікування в науково-популярних виданнях, а також брати участь в університетських студентських наукових конференціях та залучатися до роботи в наукових гуртках

Інформаційні ресурси

1. Довбенко Т.О., Abdullayev K.N., Білан Т.Р., та ін. Економічна безпека національного енергетичного сектору в умовах глобалізації: колективна монографія / за заг. ред. О. Л. Гальцової. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 280 с.
2. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
3. Назаренко М.В., Прохоров В.В. [та ін.]. Методика з формування документації системи управління охороною праці та її заповнення. *Охорона праці. На допомогу спеціалісту з охорони праці.* 2015. №12. С. 21-41.
4. Методика з формування документації системи управління охороною праці та її заповнення//Назаренко М.В., Прохоров В.В. [та ін.].//Охорона праці. На допомогу спеціалісту з охорони праці. -2015. – №12. С. 21-41.
5. ДСТУ ISO 26000:2019 «Настанови щодо соціальної відповідальності» (ISO 26000:2010, IDT) [Електронний ресурс] Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=91617.

6. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) «Національний стандарт України. Системи управління якістю» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://nmapo.edu.ua/images/Onas/Pidrozdil/03_03_18m-3.pdf.
7. ДСТУ-П OHSAS 18001:2010. «Системи управління безпекою та гігієною праці. Вимоги» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=27641
8. ДСТУ IEC/ISO 31010: 2013 «Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (IEC/ISO 31010: 2009) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/dstu%2031010.pdf>

Дедлайни та перескладання

1. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>
2. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

не передбачається

Правила академічної доброчесності

1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>
2. Кодекс честі студентів <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumentu>

Вимоги до відвідування

В разі відсутності на практичному або лекційному занятті можна опрацювати матеріал самостійно. Комплекс мультимедійних презентацій, завдання до практичних занять та алгоритм їх виконання розміщено на навчальній платформі Moodle

Оновлення

оновлення змісту цієї освітньої компоненти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі охорони праці здійснюється шляхом моніторингу електронних науково-практичних журналів, таких як «Охорона праці» (<https://ohoronapraci.kiev.ua/>), «Охорона праці і пожежна безпека» (<https://oppb.com.ua/>), «Довідник спеціаліста з охорони праці» (<https://esop.mcfp.ua/>) тощо

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

<https://www.ilo.org/> International Labour Organization

Лектор

*Довбенко Тетяна Олександрівна, канд.техн.
наук, доцент*